

ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής

20.06.2014

ΘΕΜΑ: ΕΡΕΥΝΕΣ ΜΗ ΣΥΜΒΑΤΙΚΩΝ ΥΔΡΟΓΟΝΑΝΘΡΑΚΩΝ ΣΤΗΝ Δ. ΘΡΑΚΗ

Σύμφωνα με πληροφορίες που δημοσιεύθηκαν πρόσφατα στο Τύπο (ενδεικτικά αναφέρεται δημοσίευμα της Εφημερίδας Συντακτών 11.06.2014) εταιρεία εισηγμένη στο χρηματιστήριο του Τορόντο με έδρα στο Τέξας και με ισχυρή παρουσία στην περιοχή της Μαύρης Θάλασσας στην Ουκρανία αλλά και στην Τουρκία, υπέβαλλε αίτημα για την παραχώρηση άδειας ερευνών σε δύο περιοχές στη Θράκη και συγκεκριμένα η μία στην Αλεξανδρούπολη και η άλλη στην Ορεστιάδα.

Σύμφωνα με τους υποψήφιους επενδυτές, η γεωεπιστημονική γνώση των συγκεκριμένων περιοχών της Θράκης, από παλαιότερες έρευνες των ΔΕΠ, ΔΕΠ-ΕΚΥ κλπ δημιουργεί προσδοκίες, αυτός άλλωστε είναι ο λόγος που ζητείται η παραχώρηση. Πρέπει να σημειωθεί ότι στο παρελθόν η ευρύτερη περιοχή της Θράκης έχει βρεθεί στο επίκεντρο δηλώσεων και επιστημονικών ανακοινώσεων που την συσχετίζουν με την ύπαρξη κοιτασμάτων μη συμβατικού σχιστολιθικού αερίου, κυρίως επειδή συνορεύει γεωγραφικά και προσομοιάζει γεωλογικά με τα μεγάλα κοιτάσματα σχιστολιθικού αερίου που έχουν «εντοπιστεί» τα τελευταία χρόνια στην Ανατολική Θράκη στην Τουρκία (το περίφημο Hamitabat Shale). Επίσης, σύμφωνα με προκαταρκτική μελέτη του ΙΓΜΕ, αλλά και άλλες δημοσιεύσεις, υπάρχουν ενδείξεις για την ύπαρξη μη συμβατικών υδρογονανθράκων, δηλαδή «σχιστολιθικού αερίου (shale gas)» ή, όπως σωστότερα αναφέρονται στην έκθεση του ΙΓΜΕ, πιθανότητες ύπαρξης βιτουμενίων (υδρογονανθράκων) σε «μικροκοκκώδη κλαστικά ιζηματογενή πετρώματα».

Η εκμετάλλευση σχιστολιθικού αερίου, που γίνεται ως γνωστόν με τη μέθοδο υδραυλικής ρωγμάτωσης (hydraulic fracturing ή fracking), αποτελεί μια πολύ αμφιλεγόμενη μέθοδο αφού έχει πλέον αποδειχθεί ότι αποτελεί σοβαρή απειλή για περιβάλλον όσο και για τη δημόσια υγεία και τις τοπικές κοινωνίες διότι:

- Οδηγεί σε κατανάλωση - χρήση τεραστίων ποσοτήτων νερού, ενός φυσικού πόρου ήδη σε ανεπάρκεια, δρώντας ανταγωνιστικά ως προς τη γεωργία και άλλες ήπιες δραστηριότητες (απαιτούνται π.χ. ποσότητες νερού που κυμαίνονται από 9.000 έως 29.000 εκατ. λίτρα για μια ολοκληρωμένη διάρρηξη).
- Δημιουργεί μεγάλους κινδύνους μόλυνσης των υδροφόρων στρωμάτων του υπεδάφους, καθώς δεν χρησιμοποιείται σκέτο νερό αλλά απαιτούνται προσμίξεις νερού με πλήθος χημικών προσθέτων (μεταξύ των οποίων τοξικές και καρκινογόνες ουσίες), με αποτέλεσμα η ύδρευση γειτονικών περιοχών να καθίσταται προβληματική, λόγω των υγρών αποβλήτων που επιστρέφουν στην επιφάνεια.
- Προκαλεί σεισμούς λόγω της τεχνικής της θραύσης του υπεδάφους, όπως έχει παρατηρηθεί σε περιοχές όπου γίνονται αντίστοιχες εξορύξεις και λαμβάνουν χώρα ανάλογες ερευνητικές δραστηριότητες (ΗΠΑ, Αγγλία, Ολλανδία, Αυστραλία, Τουρκία, Πολωνία, κλπ).

- Συνοδεύεται από μεγάλες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, με αποτέλεσμα το αποτύπωμα άνθρακα να είναι πολλαπλάσιο του αποτυπώματος άνθρακα των συμβατικών εξορύξεων.
- Απουσιάζουν εντελώς κανονισμοί για τις έρευνες και την εξόρυξη σχιστολιθικού αερίου.

Επειδή η συγκεκριμένη μέθοδος εμφανίζει πολλές περιπλοκότητες υπάρχουν αρκετά κράτη της Ε.Ε. που απαγορεύουν τη χρήση της (όπως η Γαλλία, η Σουηδία και η Γερμανία) για περιβαλλοντικούς λόγους, ενώ άλλες χώρες (όπως η Πολωνία, η Τσεχία και η Ουγγαρία) έχουν προχωρήσει σε έκδοση αδειών για έρευνες και γεωτρήσεις. Πάντως η Ε.Ε. αφήνει στη διακριτική ευχέρεια του κάθε κράτους μέλους να αποφασίσει εάν επιτρέπει ή όχι την εκμετάλλευση σχιστολιθικού αερίου. Παρόλα αυτά η ίδια η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ανέστειλε την συζήτηση για 18 μήνες, με σκοπό την έκδοση κανονισμών για την περιβαλλοντική προστασία από τους κινδύνους που ενυπάρχουν στην εξορυκτική διαδικασία, δίνοντας έμφαση στους παραπάνω αναφερόμενους λόγους, προσθέτοντας επιπλέον την ανησυχία της για την διασπορά επικίνδυνων ή/και τοξικών χημικών ουσιών, αφού σε πολλές περιπτώσεις ούτε η χημική σύσταση των χρησιμοποιούμενων χημικών ουσιών, ούτε οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις τους είναι γνωστές.

Το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο της Ε.Ε. σχετικά με την υδραυλική ρωγμάτωση εμφανίζει σημαντικά κενά. Το πιο σημαντικό είναι ότι η υφιστάμενη νομοθεσία για τις εξορυκτικές δραστηριότητες στην Ευρώπη δεν συμπεριλαμβάνει τις ειδικές πτυχές αυτής της διαδικασίας σε σχέση με τη δημόσια υγεία (νερό, τοξικά αέρια, έδαφος, ατμοσφαιρική ρύπανση), ενώ παράλληλα εντοπίζονται σημαντικές διαφορές μεταξύ των νομοθεσιών των κρατών μελών. Χαρακτηριστικό είναι ότι, ενώ η εξόρυξη σχιστολιθικού αερίου ήδη πραγματοποιείται σε κάποιες χώρες της ΕΕ και σχεδιάζεται σε άλλες, η Οδηγία - Πλαίσιο για τα Ύδατα 2000/60/EK δεν περιλαμβάνει ρυθμίσεις για αυτή τη δραστηριότητα, παρόλο που είναι ιδιαίτερα υψηλός ο κίνδυνος ρύπανσης των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων σε όλα τα στάδια της παραγωγικής διαδικασίας.

Τέλος, η απάντηση του Υπουργού ΠΕΚΑ, σε αντίστοιχη υποβληθείσα ερώτηση (αριθ. πριωτ. 423/01-08-2013), αναφέρει ότι δεν είναι μέσα στις προτεραιότητες του υπουργείου η έρευνα και η εξόρυξη μη συμβατικών υδρογονανθράκων.

Με βάση τα παραπάνω και δεδομένου ότι ούτε η έκδοση αυστηρών κανονισμών δεν εγγυάται τον μετριασμό της περιβαλλοντικής επιβάρυνσης και περιβαλλοντικής καταστροφής,

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

1. **Προτίθεται το υπουργείο να αποδεχθεί την πρόταση της ενδιαφερόμενης εταιρείας για έρευνα και εξόρυξη μη συμβατικών υδρογονανθράκων σε περιοχές της Θράκης;**
2. **Ποιά ή ποιές νομοθετικές πρωτοβουλίες προτίθεται να αναλάβει για την ουσιαστική απαγόρευση της έρευνας και εξόρυξης σχιστολιθικού αερίου, αποδεχόμενος το μορατόριον απαγόρευσης που ισχύει σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες, όπως π.χ. στην Γερμανία;**

Η ερωτώσα βουλευτής

Χαρά Καφαντάρη